

Tandpoeders.

DOOR

W. A. DAWSON.

Bij het zoeken naar formulae voor tandmiddelen en tandpoeders wordt men al dadelijk getroffen door de groote menigte recepten in tijdschriften en boeken aanbevolen, en — door de geringe werkelijke waarde van de meeste recepten. Waar komen al die formules vandaan? De meeste uit 't grijs verleden, uit den tijd der „polypharmacie.” En ook nu nog trachten vele apothekers een tegelijkertijd nuttig en aangenaam tandmiddel samen te stellen, om daarmede naam te kunnen maken. Wij zijn thans overtuigd van de wenschelijkheid, om het recept zoo eenvoudig mogelijk te maken; het tandpoeder moet de tanden reinigen, den mond verfrischen en aangenaam van reuk en smaak zijn. Als hoofdbestanddeel wordt geprepareerd krijt door niets overtroffen, het reinigt de glazuerooppervlakte, zonder ook aan het zwakste glazuur eenige schade toe te brengen; dit kan niet gezegd worden van puimsteen, oss. sepiae, houtskool, kiezelguhr, en dergelijke slijpmiddelen, die wel in tandpoeders voorkomen, maar die inderdaad bij een vlijtig gebruik zeer nadeelig zijn voor het glazuur. Ook voor het verwijderen van tandsteen mogen deze poeders niet aanbevolen worden.

Na het krijt is de zeep een nuttig ingrediënt, dat in staat is het dikke slijm van tanden en tandvleesch te verwijderen. Maar een aanmerkelijke hoeveelheid zeep in het tandpoeder is onaangenaam voor den smaak. De bijvoeging van Irispoeder kan

nuttig zijn voor verbetering van den geur en om den zeepsmaak te maskeeren. Suiker of saccharine worden ook tot verbetering van den smaak gebruikt. Voor den aangename geur kan elke welriekende ol'e dienen; een enkele aetherische olie is te verkiezen boven een mengsel van vele, de gemengde geur is nooit zoo zuiver als de oorspronkelijke. In Engeland is het meest populaire tandpoeder als volgt saamgesteld:

Creta prepar.	380.
Sap. castillan.	32.
Iris florent. pulv.	64.
Saccharum.	32.
(of saccharine	0.130)
Ol. gauth.	8.

De poeders moeten zeer fijn zijn en herhaaldelijk gezeefd worden.

Voor een rosé gekleurd tandpoeder met rozenolie, wordt het volgende aanbevolen:

Cret. prepar.	380.
P. Irid. florent.	64.
Sacchar.	48.
Sapo castill.	32.
Carmin.	1.
Ol. Rosar.	12 droppels.
Ol. caryophill.	4 droppels.

De carmin wordt in ammonia opgelost, met een gedeelte krijt nauwkeurig gemengd, daarna gedroogd tot de ammonia vervluchtigd is, en de rest van het krijt bijgevoegd, en goed gezeefd. De aetherische oliën moeten met het Irispoeder vermengd worden, nadat dit ook gezeefd is. De nagelolie dient tot versterking van den rozengeur, er moet geen druppel te veel van worden bijgevoegd, daar anders de nagelgeur zou predomineeren.

Kamfer-tandpoeder kan men bereiden door in het eerstgenoemde recept de Ol. Gaultheriae te vervangen door 48 G. kamfer. Ook kan in plaats daarvan 8 G. carbolzuur worden bijgevoegd; dit heeft echter het nadeel spoedig zich te ver-

binden met de kalk, zoodat de geur verloren gaat. Ook is carbol niet van veel nut, zeep is een veel beter reinigingsmiddel.

Dubbelkoolzure soda, borax of andere basen behoeven niet in een tandpoeder voor te komen, dat reeds zeep bevat. Het eenige nut daarvan zou zijn de zuurvorming in de mond tegen te gaan, maar dit wordt beter bereikt door een mondspoeling van bicarb. natr. te laten gebruiken. Zure of zuurvormende stoffen mogen in een tandpoeder niet voorkomen.

In Europa, vooral Frankrijk, is pepermunt het geliefkoosde geurmiddel, het kan ook in de eerste formule een plaats vinden. Melksuiker en magnesia wordt ook veel bijgevoegd, maar geen van beide ingrediënten hebben eenige waarde, zijn evenwel onschadelijk.

Voor een antiseptisch tandpoeder wordt het volgende mengsel aanbevolen:

Cret. prepar.	380.
Sapo castill.	20.
Borax	12.
Thymol	1.3
Menthol	1.3
Eucalyptol	1.3
Ol. Gaultheriae	1.3
Alcohol	1.6.

Het Thymol en de oliën worden in den alcohol opgelost, dan met het krijt vermengd, en verder als de andere formulae behandeld. Wegens den onaangenamen smaak wordt thymol wel veroordeeld, maar is toch een van de beste antiseptica. Menthol laat een frisschen en zuiveren smaak na, en is bij bedorven adem aan te bevelen. Het kan in de hoeveelheid van 4 G. met 4 G. Ol. Gaulth., in alcohol opgelost, ook in de eerstgenoemde formule dienst doen.

Brit. Journ.